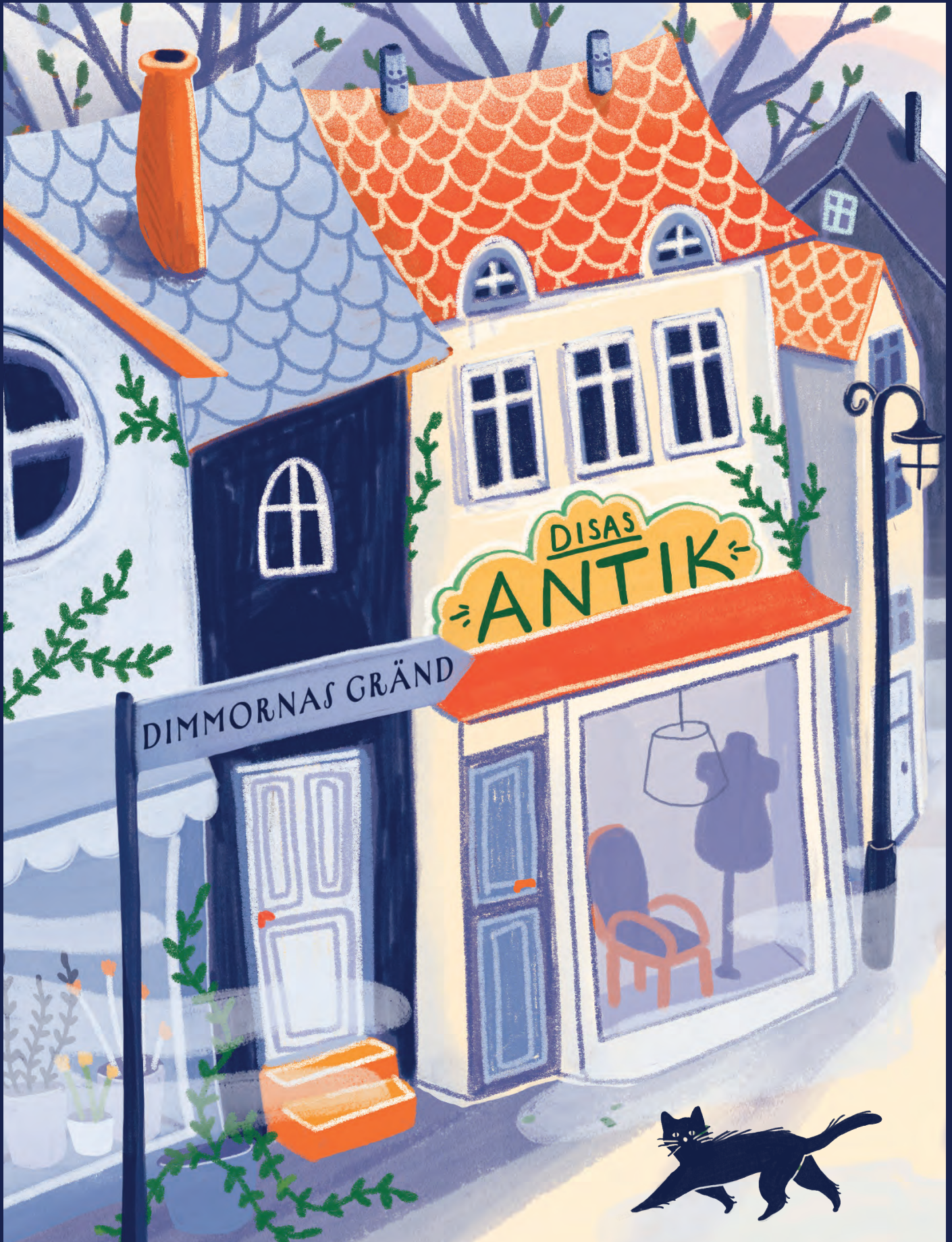

LÄRARHANDLEDNING

av Linda Engvall

DIMMORNAS GRÄND

av Katarina Genar & Signe Gabriel

INLEDNING

Den här handledningen är framtagen till bokserien ”Dimmornas gränd” och böckerna *Den vita fjädern*, *Lyktan i mörkret* och *Grevinnans Nyckel*. Berättelserna handlar om Dante och Paloma som med hjälp av portaler kan färdas fram och tillbaka i tiden. Med hjälp av en katt och olika magiska ting kommer vännerna att hjälpa personer de möter. Berättelserna öppnar upp för samtal om vänlighet, att hjälpa medmänniskor och hur små och stora handlingar kan förändra någons liv. I lärarhandledningen finner du förslag på frågeställningar och aktiviteter som kan användas vid såväl enskild som gemensam läsning och arbete med boken.

OM BOKSERIEN

I *Dimmornas gränd* finns en plats där dimman ibland tättnar och världen öppnar sig mot något mer. Här bor vännerna Dante och Paloma, som gång på gång dras in i magiska äventyr där tiden inte följer sina vanliga regler. Med hjälp av den gåtfulla katten Kosmos och olika magiska föremål får de möjlighet att hjälpa människor de möter – ofta genom små, modiga handlingar som visar sig få stor betydelse.

Böckerna i serien är lättlästa, spännande kapitelböcker som förenar tidsresor och magi med teman som vänskap, omtanke och ansvar. Katarina Genars tillgängliga och stämningsfulla språk, tillsammans med Signe Gabriels suggestiva illustrationer, skapar berättelser som bjuder in till både läsglädje och eftertanke.

Dimmornas gränd lämpar sig särskilt väl för högläsning och gemensamma samtal. Med stöd av lärarhandledningen kan eleverna fördjupa sin läsning genom frågor och aktiviteter som uppmuntrar till reflektion, empati och nyfikenhet – både kring berättelserna och kring sig själva.

FÖRFATTAREN

Katarina Genar debuterade som barnboks författare 2010 med barnromanen *En hemlig vän* och har sedan dess etablerat sig som en av Sveriges mest uppskattade författare för barn och unga. Utöver sitt författarskap har hon arbetat som logoped med särskild inriktning på barns språkutveckling, något som tydligt märks i hennes tillgängliga och väl avvägda språk.

Katarinas böcker präglas ofta av det gåtfulla, mystiska och stämningsfulla, ofta med flera bottnar och tidslager där yttre händelser samspelar med teman som identitet, mod och medmänsklighet – många gånger är det mer än en berättelse som skildras. Det har fått flera kritiker att jämföra henne med Maria Gripe. Katarina har skrivit flera uppmärksammade fristående titlar, däribland *Pensionat Vidablicks gåta*, som belönades med Hans Petersonstipendiet.

År 2014 inledde hon den populära, lättlästa serien *Mystiska skolan*, som förenar rymys och humor för nybörjarläsare och i sin senaste serie, *Dimmornas gränd* (2024–), följer vi vännerna Dante och Paloma på magiska tidsresor. Det är lättlästa, stämningsfulla kapitelböcker om vänskap, ansvar och hur små handlingar kan få stor betydelse, illustrerade av Signe Gabriel.

ILLUSTRATÖREN

Signe Gabriel är en dansk konstnär och illustratör med lång erfarenhet av arbete inom barnboks fältet. Redan som barn började hon skapa egna små böcker genom att rita, klippa och klistra – ett tidigt uttryck för den berättarglädje och formkänsla som präglar hennes arbete än i dag.

Hon har studerat visuell kommunikation och illustration vid Malmö Universitet samt har en masterexamen i kognitiv semiotik från Aarhus universitet i Danmark. Den akademiska bakgrunden går hand i hand med hennes konstnärliga arbete och bidrar till ett genomtänkt, kommunikativt bildspråk där form, berättande och betydelse samverkar.

Signes illustrationer är lekfulla, uttrycksfulla och detaljrika med minnesvärda karaktärer. Hennes arbete omfattar barnböcker men även illustrationer och visuella koncept för appar och utbildningsmaterial.

LÄROPLANEN

Materialet är kopplat till syftestexten för svenska i Lgr 22 och de föreslagna uppgifterna bygger på delar ur det centrala innehållet för lågstadiet. Syftet med materialet är att undervisningen väver ihop och utvecklar elevernas kunskaper att läsa och skriva samt lyssna och samtala om olika typer av texter.

I syftestexten för svenska står det bland annat: *"I undervisningen ska eleverna möta samt få utveckla kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Eleverna ska ges möjlighet att läsa, analysera och resonera om skönlitterära verk i olika genrer. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden"* (Lgr22, Skolverket).

CENTRALT INNEHÅLL SVENSKA ÅK 1–3

Läsa och skriva

- Gemensam och enskild läsning. Sambandet mellan ljud och bokstav. Strategier för att avkoda, förstå och tolka ord, begrepp och texter.
- Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap i texterna och jämföra med egna erfarenheter.
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.

Tala, lyssna och samtala

- Strukturerade samtal. Att berätta om vardagliga händelser samt att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Att lyssna, ställa frågor och ge kommentarer.
- Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll.

Texter

- Skönlitteratur för barn från olika tider och skilda delar av världen. Sånger, muntligt berättande, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter.
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt person beskrivningar.
- Några skönlitterära betydelsefulla barnboks författare och illustratörer.
- Texter som kombinerar ord och bild samt texter i digitala miljöer för barn. (Lgr22, Skolverket)

LÄSA OCH ARBETA MED BÖCKERNA

Under rubriken "Till läraren, gemensam läsning" hittar du förslag på hur du kan lägga upp arbetet med bokserien *Dimmornas gränd*. Här finns förslag på frågeställningar som du kan ställa till eleverna vid högläsning och även förslag på aktiviteter att göra före, under och efter läsningen. Utgå från elevernas erfarenheter, kunskaper och funderingar när ni läser och arbetar med böckerna. Det är bra att läsa igenom böckerna själv innan du börjar läsa och arbeta med bokserien tillsammans med eleverna. Under rubriken "Till elev, enskild läsning" hittar du material som du kan dela ut till eleverna som ska läsa och arbeta med bokserien enskilt.

TILL LÄRAREN, GEMENSAM LÄSNING

Före läsningen

Undersök bokomslag och titel

- Vad tänker ni om bokens handling utifrån titeln?

Undersök illustrationen på bokomslaget:

- Vad visar bilden?
 - Vad ser och upptäcker ni i bilden?
 - Vilka är det som ni ser, tror ni?
 - Vad tänker ni om det ni ser?
 - Vilken stämning tycker ni framhävs?
 - Vilka känslor tycker ni att karaktärerna visar?
 - Vilka känslor väcker bilden på omslaget hos er?
 - Vad tror ni boken kommer att handla om utifrån bokomslaget?
- Vilka ledtrådar upptäcker ni?

Skapa förförståelse

Bekanta er med boken genom att läsa baksidestexten. Har ni läst andra böcker med samma tema?

I lärarstödet hittar du information om bokseriens författare och illustratör.

Läs och berätta om författaren Katarina Genar och illustratören Signe Gabriel.

Under läsningen

Gör textkopplingar: Koppla innehållet till elevernas erfarenheter, intressen och funderingar. Har ni läst någon annan berättelse som påminner om denna? Kan ni koppla berättelsens tema till något i omvärlden?

Vid högläsning kan du stanna upp vid svåra ord eller uttryck. Läs om meningen eller stycket där ordet finns. Eleverna kan även göra egna ordstopp genom att på något sätt visa att de vill ha ett ord förklarat.

Vid högläsning kan du modellera genom att stanna upp, tänka högt och ställa frågor till texten. Modellera hur du gör textkopplingar. Är det något som eleverna undrar?

Undersök och upptäck detaljer i illustrationerna. På vilket sätt samspelar texten och illustrationerna?

Några kapitel slutar med en cliffhanger. Ställ hypoteser och försök förutspå hur det kommer att gå i nästkommande kapitel.

EFTER LÄSNING

Förslaget nedan kan ni göra efter varje lästillfälle:

Diskutera det ni just läst. Använd gärna de föreslagna frågeställningarna som finns i lärarstödet men anpassa efter eleverna. Låt eleverna skriva egna frågor till texten, där svaret går att finna på, mellan och bortom raderna.

- Sammanfatta det ni läst. Vad hände i början, mitten och i slutet? Vem eller vilka var med? I vilken miljö utspelade sig de viktigaste händelserna? När var det?
- Delge varandras inre bilder. Rita eller gör det muntligt.
- Finns det något som eleverna fortfarande funderar över? Låt eleverna skriva egna frågor till texten. Jag undrar ...
- Plocka ut nyckelord. Red ut oklarheter och kvarstående frågor. Vilka tankar väckte texten?

Förslaget nedan kan ni göra efter att ni läst klart boken

Bjud in till samtal och utgå från elevernas nyfikenhet. Ställ öppna följdfrågor och uppmuntra till interaktion och dialog.

Ni startade med att ställa hypoteser och förutspå handlingen genom att analysera bokomslaget och titeln. Stämde era hypoteser? Har illustrationen på bokomslaget eller titeln fått en ny mening?

- Vad tyckte ni mest om?
- Fanns det något i berättelsen som ni tyckte mindre om?
- Vilken händelse gjorde störst intryck och varför?
- Vilken karaktär gjorde störst intryck och varför?
- När i tiden utspelar sig berättelsen?
- Vilket budskap vill författaren förmedla?
- Vad fick berättelsen er att känna?
- Berätta om en favoritscen ur berättelsen.
- Finns det något som ni fortfarande funderar över?
- Om ni hade varit författare till boken hade ni ändrat på något då?
- Om ni skulle skriva en uppföljare. Vad skulle den handla om?
- Om ni skulle få bestämma bokens titel vad skulle boken heta då?

Frågeställningar

Längst bak i lärarhandledningen hittar du läsförståelsefrågor. Du kan välja att ställa frågorna till eleverna vid gemensam läsning. Du kan också dela in eleverna i mindre grupper och låta dem arbeta med frågorna gemensamt, muntligt eller skriftligt.

Frågeställningarna kan också användas av eleverna vid enskild läsning. Frågorna är förslag, det är viktigt att frågorna anpassas till din elevgrupp.

ARBETA VIDARE

Här finner du förslag på aktiviteter som du kan göra tillsammans med elevgruppen efter att ni läst och arbetat med boken.

Karaktärer

Vilken karaktär tycker ni mest om och varför?

Vad får ni veta om karaktären? Får ni veta vad karaktären gillar eller ogillar? Får ni veta något "runt om" karaktären? Kanske något kopplat till familj eller vänner?

Beskriv karaktären: Plocka tillsammans ut ord som beskriver personliga egenskaper hos karaktären.

Vilken karaktär skulle ni helst vilja vara och varför?

Hade ni gjort som karaktären i boken eller hade ni gjort något annorlunda?

Låt eleverna göra Venn-diagram, där var och en jämför likheter och skillnader mellan sig själv och karaktären ni diskuterat.

Miljöbeskrivning

Gör en gemensam miljöbeskrivning. Ta hjälp av sinnena.

Ta er till en plats i boken. Var är ni och hur ser det ut? Vad hör ni och vad känner ni för dofter? Om ni känner med händerna hur känns det då? (till exempel kallt, strävt, lent eller varmt)

Författarporträtt

Läs och skriv om Katarina Genar. Använd gärna texten som finns i handledningen.

Skriva författarporträtt

Inledning: Skriv något kort om författaren, något som väcker läsarens intresse.

Fakta om författaren: Namn, födelseår, bostadsort, familj och utbildning.

Författarskapet: Vilka böcker har författaren skrivit och vad handlar böckerna om?

Hur många böcker har författaren skrivit och i vilken genre?

Kom ihåg att ange källor.

TILL ELEV, ENSKILD LÄSNING

Hej!

Om du läser det här så betyder det att du ska börja läsa någon av böckerna i bokserien "Dimmornas gränd" av Katarina Genar. Berättelserna kommer att ta med dig på spännande och hissnade äventyr. Du kommer att få resa i både tid och rum. Nedan hittar du några tips på frågor som du kan fundera över före, under och efter läsningen. Använd tipsen om du vill. Läs, njut och håll i dig för snart bär det av!

Före läsningen

Undersök bokomslag och titel:

- Läs titeln. Vad tror du att boken kommer att handla om?

Undersök bilden på bokomslaget:

- Vad ser och upptäcker du i bilden?
- Vem eller vilka är det som du ser, tror du?
- Vad tänker du om det du ser?
- Vad tror du boken kommer att handla om utifrån bokomslaget?
- Läs baksidestexten så får du veta mer.

När du läser kan du fundera på om ...

- ... någon händelse i boken påminner om något du har varit med om.
- ... du känner igen någon plats.
- ... du känner igen dig i någon av karaktärerna.
- ... du känt liknande känslor?
- ... karaktären i boken påminner om en karaktär i en annan berättelse.
- ... du har läst någon annan berättelse som påminner om denna.

Du kan undersöka illustrationerna. De berättar ibland om saker som inte står i texten.

Om du stöter på kluriga ord kan du läsa om meningen eller stycket.
Ta reda på ordets betydelse, sök på internet eller slå upp ordet i en ordbok.
Du kan också fråga en klasskompis eller din lärare.

Några kapitel har ett extra spännande slut som gör att du nästan inte kan sluta läsa!

Innan du vänder blad kan du fundera på vad du tror kommer att hända i nästa kapitel.

Efter du läst:

Sammanfatta: Vad hände i början, mitten och i slutet? Vem eller vilka var med?

I vilken miljö utspelade sig de viktigaste händelserna? När var det?

Finns det något som du fortfarande funderar över?

Rita en bild ur berättelsen.

Arbetsbladet nedan kan du göra efter att du läst klart boken.

Innan du läste boken funderade du över bokens handling genom att undersöka bokomslaget och titeln. Stämde dina tankar?

- Vad tyckte du mest om?
- Fanns det något i berättelsen som du tyckte mindre om?
- Vilken händelse gjorde störst intryck och varför?
- Vilken karaktär gjorde störst intryck och varför?
- När i tiden utspelade sig berättelsen?
- Beskriv boken med ett ord, till exempel: spännande, läskig, rolig eller sorglig.
- Vilken är din favoritscen ur berättelsen?
- Finns det något som du fortfarande funderar över?
- Om du hade varit författare till boken hade du ändrat på något då?
- Om du skulle skriva en uppföljare. Vad skulle den handla om?
- Om du skulle få bestämma bokens titel vad skulle boken heta då?

PROLOG

Dante säger att det finns en plats som många inte känner till.
Vad heter platsen och var ligger den?

Vilket ord saknas? Välj bland orden i rutorna.

MODERNA

GAMLA

SVAGT

STARKT

Här är husen _____ och gatlyktorna lyser _____ om kvällen.

Vad är en portal? _____

När klockorna slår och dimman sveper in öppnas portalen.
Vart kommer Dante och Paloma färdas, tror du?

Om du kunde färdas genom tid och rum, vilken plats eller tid skulle du vilja resa till?

DEN VITA FJÄDERN

Kapitel 1

Antikhandel, gränd, "från en annan tid", tätnar, övergiven, teater, bultar

1. Vilken årstid är det?
2. Vems gröna ögon är det som glimmar till?
3. Disa säger att något kallar inne i gränden. Vem eller vad tror hon att det är?
4. Vad måste de göra när klockorna slår två gånger och vad händer annars?
5. Vad menas med att "hjärtat bultar hårt"?
6. Hur kommer det sig att Dantes hjärta bultar hårt, tror du?
7. Vad skulle få ditt hjärta att bulta hårt?

Kapitel 2

Foajé, föreställningar, ödsligt, teatersalong, förfallet, kulisserna, inbillning

1. Hur beskrivs foajén?
2. Vad betyder ödsligt?
3. Har du varit på en ödlig plats någon gång?
4. Hur kommer det sig att Dante tycker att det känns fel att de gick in på teatern?
5. Vad hittar de på scenen?
6. Varför blir Paloma besviken när hon öppnar skåpet?
7. Vad är det som får Dante att tro att det är en inbillning?
8. Vad tror du att det är som händer?
9. Hur föreställer du dig att foajén ser ut? Rita en bild.

Kapitel 3

Virvel, glittrar, glimrar, draperiet, balettdansös, tåspetsskor, provdansa, sneglar, logen

1. Klockorna slår och ljuskronan börjar att snurra och snurrar. Vad händer med Dante och Paloma?
2. Vad menar Dante med att det är som om ljuskronan släpper taget om dem?
3. På vilket sätt är teatern annorlunda?
4. Varför ryser Dante när han tänker på det Disa sa, tror du?
5. Vad är en loge?
6. Vem är Imelda och varför vill hon att de ska följa med in i logen?
7. Hade du vågat följa med om du varit Dante eller Paloma?

Kapitel 4

Jury, förtvivlat, ledtråd

1. Imelda förklara vad hon gör i logen. Stämde det med vad du trodde?
2. Hur kommer det sig att Imelda tittar förtvivlat på Dante och Paloma?
3. Har du känt dig förtvivlad över något någon gång? Berätta.
4. Varför misstänker de att det är Elsa som har tagit skon, tror du?
5. Vem tror du att det är och varför?
6. Vad tror du det är för ledtråd?

Kapitel 5

”Med iskall blick”, desperat

1. Vad är det Dante kommer på?
2. Vad menas med att titta på någon med iskall blick?
3. Hur kommer det sig att Elsa är ledsen?
4. Vad skulle du vilja säga Elsa?
5. Hur kommer det sig att Paloma och Dante får bråttom?
6. Kosmos försvinner in i draperiet. Vad händer då?
7. Hur tror du att det går för Dante och Paloma?

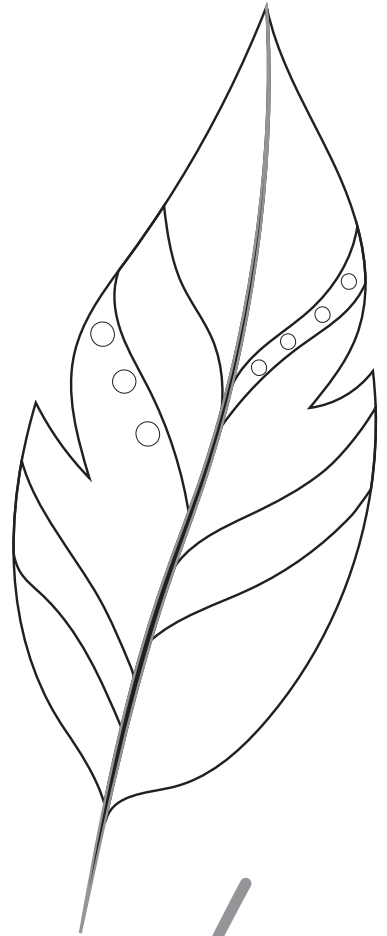
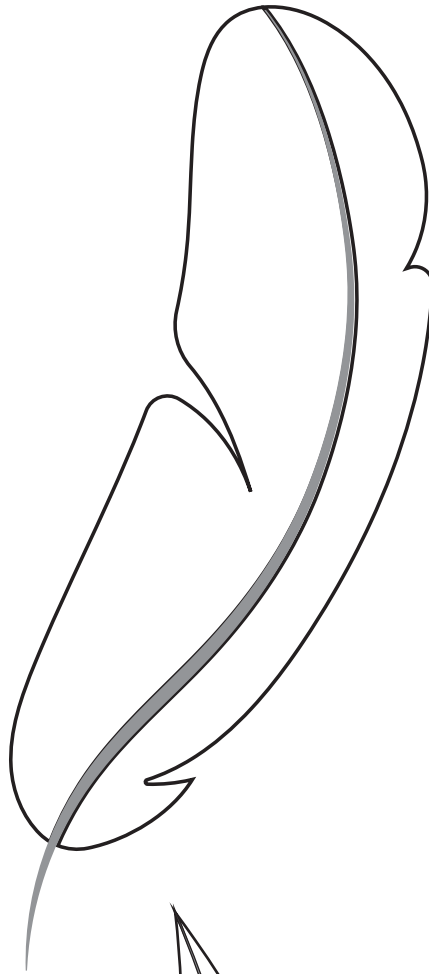
Kapitel 6

Tidningsartikel, succé, nynnar

1. Var har Dante och Paloma landat?
2. De är tillbaka i sin egen tid igen. Vad tycker Paloma och Dante om det?
3. Vems huvud är fullt av frågor och vad funderar personen på?
4. Vad upptäcker Dante på väggen vid biljettkassan?
5. Hur gick det för Elsa och Imelda? Vad står det i tidningsartikeln? Berätta.
6. På vilket sätt hjälpte Dante och Paloma, Elsa och Imelda?
7. Om du kunde resa tillbaka i tiden och hjälpa någon. Vem skulle du hjälpa och vad skulle du hjälpa till med? Berätta.

BOKMÄRKEN ATT FÄRGLÄGGA

LYKTAN I MÖRKRET

Kapitel 1

Konditoriet, mazariner, glasyr, receptbok, bekymrad, dimma, lykta, ”flammar till”, lågan, förtvivlad, bläcket

1. Var jobbar Omar och Selma?
2. Hur beskrivs konditoriet och var ligger det?
3. Vad tycker Paloma om mazarinerna?
4. Vilket fika är din favorit? Berätta om ett minne.
5. Vad är det Selma har?
6. ”Jag känner det i hela kroppen”, säger Selma. Vad menar hon med det?
7. Vem är det Dante ser när han ska tända lyktan?
8. Vad får du veta om Kosmos?
9. Selma ropar förtvivlat. Vad är det som har hänt?

Kapitel 2

Karusell, huttrar, vilse

1. Vad händer när kyrkklockorna slår?
2. Var har Dante och Paloma hamnat?
3. Vilken årstid är det? Vilka ledtrådar kan du hitta i texten?
4. Dante och Paloma hittar spår i snön. Vad är det för spår?
5. Plötsligt hör de hur det knarrar till. Vem eller vad tror du att det är?

Kapitel 3

”Domnat bort”, rökpelare

1. Vem eller vad var det som knarrade? Stämde det med vad du trodde?
2. Hur kommer det sig att Elis inte kan hjälpa Dante och Paloma?
3. Om du hade gått vilse, vad skulle du göra då?
4. Vad säger Elis när han får se lyktan?
5. Vad gjorde Elis ute i kylan?
6. ”Min mage känns som ett stort hål”. Vad menar Elis med det, tror du?
7. Vad ger Paloma Elis?
8. Hur kommer det sig att Elis inte äter upp hela bullen?
9. Elis känner oro över lillebror. Vad är det han är orolig för?

Kapitel 4

Glänta, golvur, krans, föräldralösa, marsipan, slant

1. Hur ser stugan ut?
2. Elis säger att de är föräldralösa. Vad menas med det?
3. Vad brukar Elis och Vilgot fantisera om?
4. Vad berättar Elis att de ska göra när de blir stora?
5. Hur ska Elis och Vilgot göra för att få pengar till att starta ett konditori?
6. Vad drömmer du om att jobba med?
7. Vilka ledtrådar kan du hitta i texten som avslöjar att Dante och Paloma har rest tillbaka i tiden?
8. Dante funderar över hur det kan komma sig att lyktan stod utanför konditoriet. Vad tror du?

Kapitel 5

Klang, ”drar efter andan”, vädjande

1. Dante och Paloma får bråttom. Vad beror det på?
2. Paloma ”drar efter andan”. Vad menas med det?
3. Vem är det de ser?
4. Hur känner Dante när han tittar på Vilgot?
5. Dante följer med Paloma. Hur hade du gjort om du hade varit Dante?

Kapitel 6

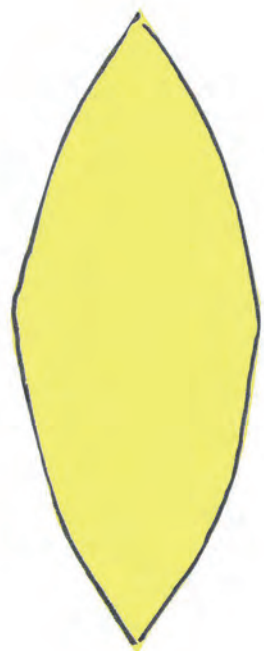
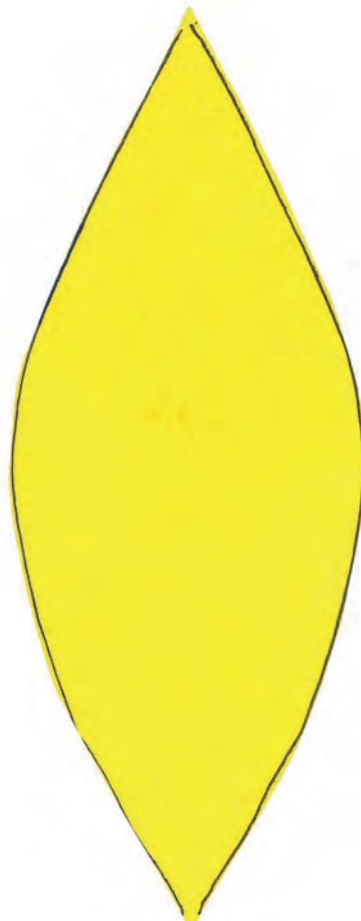
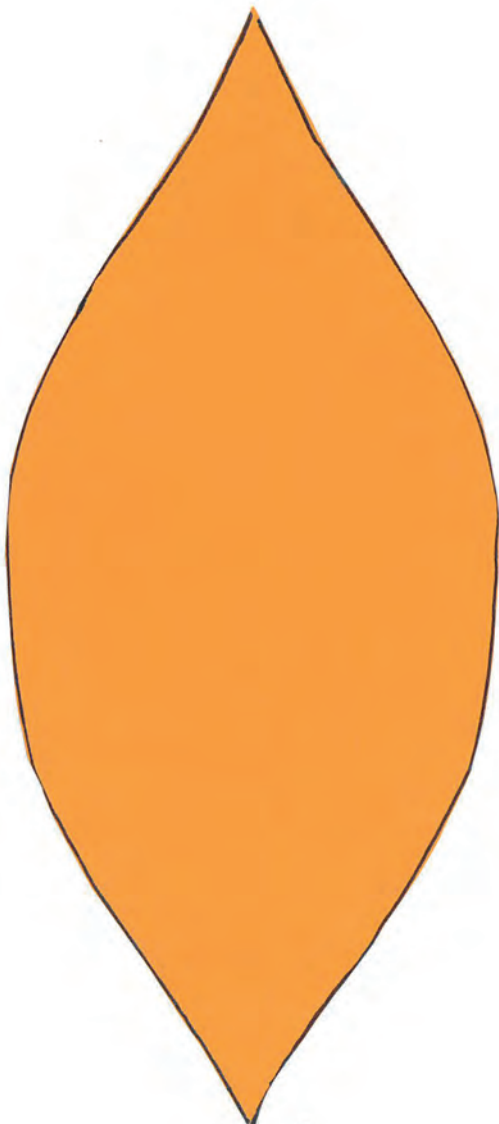
Eländigt, fattiga

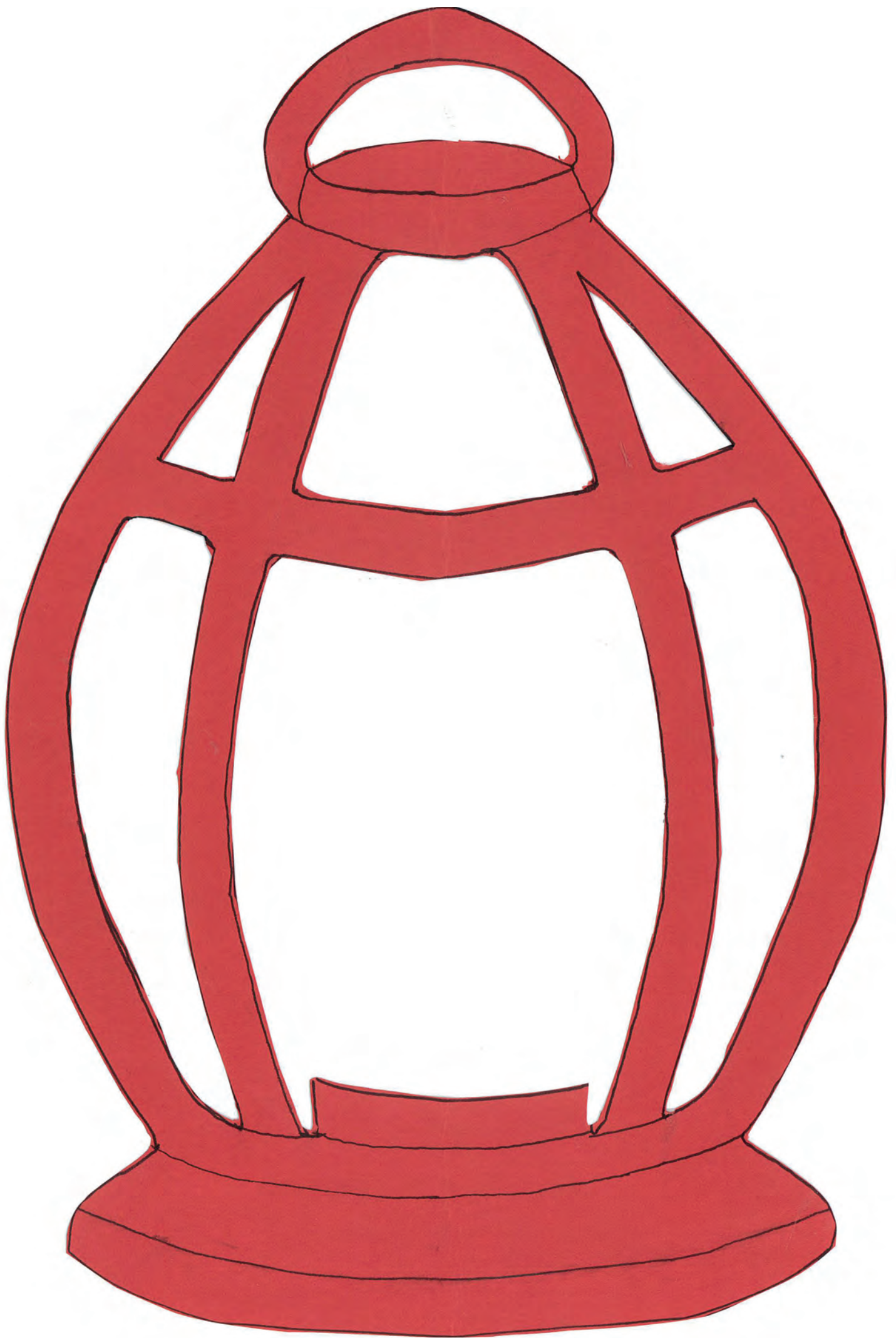
1. Vad är det Dante önskar?
2. Var är Dante och Paloma nu?
3. Vems glada röst är det som de hör?
4. Hur kommer det sig att Selma är glad?
5. Hur kommer det sig att receptboken betyder mycket för Selma?
6. Vilka var bröderna Borg?
7. Dante är så glad att han inte kan få fram ett ord. Hur kommer det sig?
8. Hur tror du berättelsen skulle ha slutat om Dante och Paloma inte hade hjälpt Elis att hitta tillbaka till stugan?
9. Hitta på ett nytt slut. Låtsas att Dante valde att stanna kvar hos bröderna.

SKAPANDE

Gör egna lyktor. Använd mallarna nedan. Klipp ut lyktan, ljuset och de olika delarna till lågan. Limma ihop de olika delarna till lågan. Därefter limmar ni fast ljuset och lågan på lyktan. Vänd lyktans baksida uppåt och stryk lim på samtliga delar. Fäst gult silkespapper på baksidan.

GREVINNANS NYCKEL

Kapitel 1

Kyrkporten, antikaffär, dimma, huttrar, otakt, travar, kakelugnen, rostig

1. Var träffas Paloma och Dante?
2. Vad är det Paloma önskar sig?
3. På vilket sätt är Paloma och Dante olika?
4. Vem är det som kommer smygande?
5. Vad är en antikaffär?
6. Disa får ont i öronen av att lyssna på klockorna. Vad beror det på?
7. Disa tror att klockorna vill något. Vad menar hon med det, tror du?
8. Vad tror du att klockorna vill?
9. Vad tror du att Dante upptäcker?

Kapitel 2

"Drar efter andan", sipprar, mystiskt, rymligt, oändlig rymd

1. Dante drar efter andan. Vad menas med det och vad får honom att göra det?
2. Vart går Dante och Paloma in?
3. Hur är det inne i skåpet?
4. Vad ropar Disa?
5. Hade du vågat gå in i skåpet om du varit Dante eller Paloma?
Berätta hur du hade gjort.

Kapitel 3

Dimper, allé, herrgård, "du store tid", förkläde, tjänsteflicka, grevinnan

1. Var har Dante och Paloma hamnat?
2. Vem är det som är ledsen?
3. Vad menas med "du store tid"?
4. Matilda är en tjänsteflicka, vad menas med det?
5. Hur kommer det sig att hon är ledsen, tror du?
6. Vilka ledtrådar hittar du i kapitlet som avslöjar att Dante och Paloma har rest långt tillbaka i tiden?

Kapitel 4

Målarduk, vansinnig, byn, förskräckt, trevar

1. Vem eller vad är det som kallas för Nattens drottning?
2. Vad skulle Matilda få av grevinnan som tack?
3. Vad är Matildas stora dröm?
4. Vilken är din stora dröm och varför?
5. Hur kommer det sig att Matilda inte kommer in i herrgården?
6. Vad ser de när de kikar in genom fönstret?
7. Hur kommer det sig att Dante förstår varför han och Paloma är där, tror du?
8. Vad gör man när man trevar efter något?

Kapitel 5

Flämtar, porträttet, beundrande, hästhovar

1. Hur kommer det sig att Matilda bara gapar?
2. Hur förändras nyckeln?
3. Paloma försöker att hjälpa till med att pigga upp blomman. Vad är det hon ger den?
4. Vilka ledtrådar kan du hitta i texten som avslöjar att Dante och Paloma har rest tillbaka i tiden?
5. Vilket årtal är det?
6. Matilda stelnar till. Vad är det hon hör?
7. Vad hade du gjort om du varit Matilda?

Kapitel 6

Droska, ståtliga, kniper, "skymningen faller", gungstol, tingen

1. Vad är en droska?
2. Vem är det som kommer?
3. Dante ser Kosmos. Var är katten?
4. Vad är det som är portalen?
5. Hur känner Dante när han tänker på Matilda?
6. Dante ser en tavla. Vad upptäcker han?
7. Vad står det bakom tavlan?
8. Vad menar Disa med att "klockorna slår och världarna möts. Ibland behöver tingen färdas tillbaka. En liten sak kan ställa allt till rätta"?

SKRIVA BERÄTTELSE

Öva på att skriva egna berättelser. Inled med att tillsammans läsa texten nedan. Undersök hur författaren inleder.

Skriv upp följande frågor på tavlan: När är det? Vem/vilka möter vi i texten? Var är de? Får vi veta varför de är där? Hur känner sig karaktärerna? Vad händer eller vad ska de göra?

Skriv sinnena på tavlan. Kan ni fylla på ord från texten under respektive sinne? (syn, hörsel, smak, lukt och känsel). Öva gärna tillsammans på att skriva gestaltningar före eleverna ska skriva sina egna berättelser.

I dag är himlen grå här i Dimmornas gränd. Paloma och jag träffas utanför kyrkporten.

– Åh, vad jag önskar att något spännande kunde hända, säger Paloma.

– Vad skulle det vara? svarar jag. Paloma vill alltid hitta på saker medan jag gillar att ta det lugnt. I samma stund känner jag något mjukt mot mitt ena ben.

PLANERINGSMALL

Kosmos blinkar mot Dante. Vilket nytt äventyr tror du att Dante och Paloma kommer vara med om?

Inspireras av Katarina Genar. Skriv och berätta om den magiska nyckeln. Vart leder den och vart färdas Dante och Paloma denna gång? Hur långt tillbaka i tiden kommer de? Vilka kommer de träffa? Och hur ser portalen ut denna gång?

Psst! Kom ihåg att det är Kosmos som visar portalerna.

Planera din berättelse genom att fylla i mallen.

Rubrik: Vad heter din berättelse?

Inledning: Vilka handlar berättelsen om? Var är det? När är det? (nutid och dåtid).
Använd dina sinnen (syn, hörsel, smak, lukt och känsel)

Mitten: Skriv och berätta om en serie händelser.

Slut: Knyt ihop berättelsen. Hur gick det för karaktärerna?

RUBRIK

INLEDNING

MITTEN

SLUT

[illegible]